

Náruč - Pomoc det'om v kríze

Výročná správa 2015

SPRÁVNNA RADA

Ing. Miroslava Bendžalová – predsedníčka
Mgr. Jana Braciníková
Mária Leitmanová
Ing. Ľuboslava Kvasnicová
PaedDr. Melánia Špániová

pomoc deťom
v kríze

Aby deti žili v bezpečí a bez násillia

ÚVODNÉ SLOVO IVANA LEITMANA, VÝKONNÉHO RIADITEĽA

Vážení priatelia,

Predkladáme vám ďalšiu z našich výročných správ, dúfajúc, že sa nám aspoň čiastočne podarí priblížiť vám našu prácu zameranú na zlepšenie života detí ohrozených násillím. Každý z našich programov – či už je to naše detské krízové centrum, poradenské centrá, programy na posilnenie rodiny, preventívne programy, vzdelávanie profesionálov, advokačné úsilie – smeruje k naplneniu nášho poslania: aby každé dieťa žilo v bezpečí a bez násillia. Veríme, že vás o tom presvedčí aj stručný sumár našich aktivít uvedený nižšie. V posledných rokoch sme si však s rastúcou intenzitou uvedomovali, že ani pri všetkom úsilí sa nám nedarí podchytiť skupinu detí, ktorú považujeme za najohrozenejšie - deti vystavené sexuálnemu zneužívaniu. Rozhodli sme sa preto venovať zvýšenú pozornosť problematike sexuálneho zneužívania detí, identifikovaniu príčin, pre ktoré tieto deti ostávajú pre spoločnosť „neviditeľné“ a hľadaniu možnosti, ako im poskytnúť včasnú a účinnú pomoc. Chceme tak urobiť cestou vybudovania modelového Detského advokačného centra, v rámci ktorého bude tím skúsených, špeciálne vyškolených profesionálov spolupracovať na prípadoch sexuálneho zneužívania detí, využívajúc pri tom postupy smerujúce k včasnej intervencii a dlhodobej odbornej pomoci deťom. Naším cieľom je vybudovať bezpečný, na dieťa orientovaný priestor, kde deťom a podporujúcim členom ich rodiny bude poskytnutá špecializovaná odborná pomoc zameraná na proces rehabilitácie a prekonávania traumy spôsobenej zneužívaním. Dúfame, že s podporou Nadácie VELUX, Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch a ďalších inštitúcií, ktorým ochrana detí pred sexuálnym násillím nie je ľahostajná, sa nám podarí naštartovať nový pohľad na riešenie tejto problematiky a aj takto ohrozeným deťom ponúknuť možnosti pomoci.

ROK 2015 Z POHĽADU RÓBERTA BRACINÍKA, RIADITEĽA DETSKÉHO KRÍZOVÉHO CENTRA

Rok 2015 bol pre Detské krízové centrum rokom jubilejným – vo februári sme oslávili 15 rokov od jeho založenia. Za 15 rokov naše centrum vyrástlo – od partie nadšencov na čele s vytrvalým Ivanom Leitmanom, ktorí si povedali, že chcú robiť veci inak, sa kolektív zamestnancov rozšíril i profesionalizoval. Aktuálne sa o deti v Detskom krízovom centre stará 18 zamestnancov, čo je dvojnásobok oproti stavu v roku 2 000. Ako jedno z mála, ak nie jediné krízové stredisko na Slovensku máme na 22 detí dvoch psychológov, dve sociálne pracovníčky a 7 vychovávateľov – to všetko preto, aby naša pomoc deťom mohla byť skutočne intenzívna a efektívna.

Za tých 15 rokov sme mnohé vylepšili, zdokonalili, inovovali. Na strane druhej tento čas prináša aj daň v podobe únavy z tak náročnej práce a tak nečudo, že niektorí dlhoroční kolegovia z nášho tímu odišli. Minulý rok sa teda niesol aj v znamení obmeny tímu. Noví ľudia so sebou prinášajú nové nápady a elán, preto sme sa nebáli prijať aj mladších pracovníkov, ktorí svoju profesijnú kariéru len začínajú. Vytvorili sme stabilnú pozíciu asistentky výchovy, ktorá ma na starosti výpomoc pre realizovaní zdravotnej starostlivosti. Naše deti si so sebou prinášajú mnohé zdravotné ťažkosti a nedoliečené choroby, preto si táto oblasť vyžaduje samostatného pracovníka. Veľmi sa tešíme, že sa nám aj po skončení dvojročnej realizácie projektu podporeného z Nórskeho finančného mechanizmu podarilo udržať rozšírený odborný tím (vyššie spomínané 2psychologičky a 2 sociálne pracovníčky). To všetko s cieľom naďalej rozvíjať intenzívnu prácu s rodinami prijatých detí, aby sa ich čo najviac mohlo vrátiť do svojich uzdravených rodín. Sme hrdí, že Náruč je aj v tomto ohľade priekopníkom nových trendov – s takýmito postupmi sa ako s dominantnými ráta vo všetkých zariadeniach vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany aj v chystanej novele zákona o sociálnoprávnej ochrane detí.

Rok 2015 bol aj rokom zveľaďovania priestorového vybavenia krízového centra. Všetky izby detí dostali nový vzhľad, podarilo sa nám zrekonštruovať a zútluňiť kúpeľňu na prizemí, začali sme rekonštrukciu detského ihriska. To všetko by nebolo možné bez výdatnej pomoci našich podporovateľov, z ktorých mnohých vnímame už viac ako partnerov či priateľov. Okrem tých stabilných, ktorí pri nás stoja už roky (SEVIS, KROS, IPA Slovakia, VIX...) prišli mnohí ďalší. Je to pre nás povzbudenie a vzpruha do ďalšej práce. ĎAKUJEME.

Ako všetko okolo nás, aj Náruč sa mení a chce meniť. Sú mnohé nápady, ktoré máme v pláne realizovať, ale na ktoré nám dosiaľ chýbali finančné prostriedky. Nový vietor do plachiet nám prišiel zo strany dánskej Nadácie Velux, ktorá v závere roka definitívne potvrdila podporu nášmu projektu Detského advokačného centra. Pre Náruč to znamená nové programy – chceme sa viac venovať nielen problematike sexuálne zneužívaných detí, ale tiež rozbehnúť program profesionálnej rodinnej starostlivosti. Ako sa nám ten rozbeh podaril, sa dočítate v ďalšej výročnej správe. Držte nám palce!

DETSKÉ KRÍZOVÉ CENTRUM NÁRUČ (DKC)

DKC Náruč v číslach

V roku 2015 sme pomoc pobytovou formou poskytli:

Počet všetkých klientov DKC:	37
Novoprijatých v roku 2015:	29
• Návrat do pôvodnej rodiny	9 detí
• Do pestúnskej starostlivosti:	2 deti
• NOS/Osvojenie	0 detí
• Do profesionálnych rodín:	0 detí
• Do detských domovov:	10 detí
• Presun do iných zariadení:	1 dieťa

Vekový rozsah klientov DKC Náruč:

0 – 1 rok:	0 detí
2 – 3 roky:	4 deti
4 – 6 rokov:	6 detí
7 - 15 rokov:	23 detí
16 -18 rokov:	3 deti
Nad 18 rokov:	1 matka

Hlavné dôvody prijatia:

- podozrenie z týrania/týranie **8 detí**
- vážne zanedbávanie **21 detí**
- opustenie dieťaťa **0 detí**
- sexuálne zneužívanie **2 deti**
- riešenie krízovej situácie v rod. **5 detí + 1 matka**

Priemerná doba pobytu dieťaťa: 153 dni

POMOC DEŤOM V DKC NÁRUČ

DKC Náruč má kapacitu 22 klientov. K 31.12. 2015 sme komplexnú starostlivosť poskytli vyše 558 deťom a 53 matkám s deťmi.

Deťom umiestneným v DKC Náruč poskytujeme krízovú intervenciu, psychologickú a sociálnu diagnostiku, psychologickú, sociálnu a liečebno - pedagogickú starostlivosť, zabezpečenie školskej a zdravotnej starostlivosti a množstvo ďalších podporných programov podľa potrieb a najlepšieho záujmu detí.

V roku 2015 sme pokračovali v poskytovaní ambulantného psychologického poradenstva a v dlhodobejšej ambulantnej psychologickú starostlivosť (takto sme pracovali s 15 rodinami). Z tohto počtu bolo 13 detských klientov, s ktorými sme uskutočnili spolu 52 sedení. Zároveň sme poskytli 48 konzultácií 14 rodičom, resp. zákonným zástupcom, ktorí s nami spolupracovali pri riešení prípadu ich dieťaťa. V prípadoch 7 rodín sa konzultácia týkala podozrenia na sexuálne zneužívanie dieťaťa, resp. psychologické práce s dieťaťom - obeťou zneužitia.

Nadalej sme sa orientovali tiež na komplexnú prácu s ohrozenými rodinami, a to v troch dôležitých fázach: v období, keď dieťaťu ešte len hrozí vyňatie z rodiny, počas umiestnenia dieťaťa v inštitucionálnej starostlivosti a po návrate dieťaťa do rodiny. Pracovali sme s 24 rodinami, z toho v 14 prípadoch išlo o prácu v rodinnom prostredí, v 10 prípadoch na pôde DKC Náruč. Práca bola zameraná na sanáciu rodinného prostredia s perspektívnou návratu detí do prirodzeného rodinného. Žiaľ, v porovnaní s rokom 2014 sa nám podarilo vrátiť do rodín menej detí. Na základe

analýzy príčin tohto stavu vnímame ako hlavný dôvod neskoré vynímanie ohrozených detí z dysfunkčných rodín, t.j. opakovanie situácie, keď „*hasíme požiar, keď už z domu ostali len trosky*“. Preto opäť raz apelujeme na všetkých kompetentných (lekári, učitelia, sociálni pracovníci...), aby zintenzívnili úsilie zamerané na identifikáciu detí ohrozených týraním, sexuálnym zneužívaním či zanedbávaním. Iba pri včasnej identifikácii je možné takto ohrozeným deťom a rodinám poskytnúť účinnú pomoc.

PORADNE NÁRUČ

Pre obeť domáceho násillia slúžia 2 naše poradne: **Poradensko-tréningové centrum Náruč v Čadci a Poradňa pre rodinu v kríze Náruč v Žiline.**

Ľuďom, ktorí vyhľadajú našu pomoc, poskytujeme široké spektrum služieb, predovšetkým však špecializované poradenstvo pre obeť domáceho násillia. **Naše služby k 31.12.2015 využilo 2 194 klientov.**

V rámci sociálneho poradenstva obetiam pomáhame riešiť najpálčivejšie sociálne problémy, zorientovať sa v možnostiach pomoci, ktorú im zo zákona môže poskytnúť obec alebo štát či sprostredkovať im kontakt na ďalšie pomáhajúce inštitúcie či odborníkov.

Na sociálne poradenstvo nadväzuje právne poradenstvo a právna pomoc v oblastiach akými sú vypracovanie písomných podaní na súdy a políciu, ako aj všetky druhy podaní na súdy do občiansko-právnych konaní.

Neoddeliteľnou súčasťou pomoci obetiam domáceho násillia je psychologické poradenstvo, v rámci ktorého sa zameriavame na prekonanie krízy a tiež na ich celkový osobnostný rozvoj, ktorý im pomôže vyrovať sa s prežitými útrapami a ľahšie sa zaradiť do normálneho života.

Naša poradňa v Čadci pokračovala v poskytovaní doplnkových podporných služieb, zrealizovala početné preventívne aktivity a napomáhala sieťovaniu inštitúcií, ktoré v Kysuckom regióne prichádzajú do styku s rodinami ohrozenými domácim násillím a inými sociálno-patologickými javmi.

Z podporných Programov PTC Náruč v Čadci

❖ Program „Ja a mama“

V rámci programu Ja a mama, ktorý je zameraný na posilňovanie vzťahových väzieb medzi dieťaťom a matkou. Sme v roku 2015 pracovali s jednou rodinou. Ide o program, ktorý je určený pre týrané ženy ohrozené nielen násillím v partnerskom vzťahu, ale aj narušenými vzťahmi s deťmi. Stretnutia umožnili zúčastneným stranám lepšie komunikovať, zlepšovať rodičovské spôsobilosti, upevňovať vzťahovú väzbu s dieťaťom.

❖ Svojpomocný klub pre ženy a detské skupinky

Svojpomocný klub pre ženy prebieha v PTC od r. 2007 pravidelne. Vytvára pre ženy priestor, kde sa za účasti facilitátorky môžu cítiť bezpečne, vzájomne si vymieňať skúsenosti, nadviazať nové sociálne väzby, ventilovať svoje

napätie atď. V priebehu roka sa klubu zúčastnilo 20 žien. Popri klube prebiehajú aj *detské skupinky*, ktorých sa striedavo zúčastnilo spolu 30 detí.

❖ **Denný letný tábor pre deti aj rodičov**

PTC Nárúč Čadca má za sebou úspešný siedmy ročník denného letného tábora sociálnych zručností (20.7.-24.7.2015) pre 40 detí, ktoré sa vystriedali rôzne počas piatich dní a pochádzali z rodín klientely našej poradne. Venovali sa im 4 naše pracovníčky, 9 dobrovoľníkov ale aj iní spolupracovníci, ktorí pomohli vytvoriť úžasnú a neopakovateľnú atmosféru a prispeli tak k úspešnému priebehu tábora. Okrem spoločných komunít, kde sa deti učili navzájom rešpektovať pravidlá a zdieľať svoje postrehy, boli na plavárni, na lezeckej stene, zažili maľovanie na tvár, rozvíjali svoju tvorivosť na kreatívnych dielňach, v knižnici na workshope, v múzeu na výstave vedeckých hračiek, zažili stanovačku v Sudoparku spojenú s guláškou, opekačkou, kúpaním v sudoch atď. *Ďakujeme za finančnú podporu - ŽSK, Nadácii J&T, ZMOK, Nadačnému fondu KIA MOTORS Slovakia a mnohým ďalším individuálnym darcom, ale aj spolupracujúcim organizáciám, vďaka ktorým sa mohol vytvoriť taký bohatý program.*

Na táborových aktivitách sa opakovane zúčastnilo popri deťoch aj 7 matiek, čo sa rovnako ako minulý rok ukázalo ako veľmi dobrý terapeutický prvok, keď vznikla špeciálna atmosféra rodinného tábora.

❖ **Pobytový tábor pre deti klientok PTC Nárúč Čadca**

Vďaka Rádiu Expres mohlo 6 detí našich klientok aj v roku 2015 prežiť nádherný čas na letnom tábore „Dobrý skutok“, ktorý sa konal v Račkovej Doline, Pribyline v termíne od 06.-16.07.2015. Ešte raz v mene detí a ich rodičov ďakujeme.

❖ **Preventívne aktivity pre deti na školách**

Aj v roku 2015 pracovníčky poradne v Čadci pokračovali v aktivitách zameraných na predchádzania násilia páchaného v rodinách.

Pre 106 detí v materských školách sme zrealizovali preventívny program Kiko a ruka, pričom sme zároveň nadviazali spoluprácu s viacerými učiteľkami materských škôl (počas 8 prevencií).

Preventívne aktivity zamerané na problematiku domáceho násilia sme realizovali aj pre žiakov základných škôl a študentov stredných škôl. Oslovili sme 280 žiakov základných a 352 študentov stredných škôl v 38 triedach.

Tento rok sme opäť pridali aj prevenciu fetálneho alkoholového syndrómu na základných a stredných školách, kde sme pracovali s 75 žiakmi ZŠ a 79 žiakmi SŠ počas 9 preventívnych seminárov.

❖ **Preventívny program ART**

Nášmu poradenskému centru v Čadci sa podarilo realizovať pilotný program ART (Aggression Replacement Training) na Základnej škole Podzávoz v Čadci. Na Kysuciach máme

prvé trénerky tohto programu. ART patrí do skupiny multimodálnych programov, to znamená že je zložený z viacerých komponentov, ktoré sa zameriavajú na konanie /tréning sociálnych zručností/, myslenie /morálne zvažovanie/ a emócie /tréning regulácie hnevu/. Program je zameraný na podporu kontroly hnevu, prosociálne zručnosti/schopnosti a tréning morálneho zdôvodňovania. V júni sa ukončil prvý trojmesačný program a touto cestou chceme poďakovať celému kolektívu ZŠ Podzávoz, ôsmim úžasným žiakom, ktorí sa zúčastnili programu, Nadácii J&T, ktorá finančne podporila realizáciu programu a samozrejme aj neziskovej organizácii Návrat, ktorá priniesla tento program na Slovensko a školí prvých trénerov. Tešíme sa na ďalších "artákov".

❖ **Arteterapeutické stretnutia**

Opätovne sme nadviazali na minulo-ročné arteterapeutické stretnutia, ktoré sa v PTC konali individuálne aj skupinovo. V roku 2015 bolo zrealizovaných 27 stretnutí.

Cieľom tvorby bolo sebaujadrenie, rozvíjanie tvorivosti a odstránenie alebo zmiernenie psychickej záťaž. Deti vďaka arteterapii projektovali svoje pocity do kresby alebo iných výtvarných prác. Práce detí, ktoré vzišli z týchto stretnutí, napomohli lepšiemu pochopeniu detí. V ich výtvoroch sa totiž odrážajú ich pocity, predstavy, postoje k sebe samému, druhým ľuďom i okolitému svetu. Diela detí sa tak stávajú nástrojom komunikácie a často lámu bariéru mlčania.

❖ **Edukačná činnosť, voľnočasové aktivity**

Pracovníčky PTC Nárúč spolu s dobrovoľníkmi sa pravidelne snažia realizovať edukačnú činnosť pre deti klientok. Ide predovšetkým o pomoc deťom so špeciálnymi potrebami a deťom z menej podnetného prostredia. Cieľom nie je iba zlepšenie prospechu, ale aj vytvorenie pravidelných návykov, odovzdanie a upevnenie životných postojov, vzorov a rozvoj životných zručností.

❖ **Špeciálne podporné programy**

PTC Nárúč vďaka pomoci individuálnych darcov sprostredkovala ohrozeným rodinám potraviny, šatstvo, obuv, hračky, školské potreby, elektrospotrebiče, nábytok, bezplatné permanentky na plaváreň... V rámci spolupráce s Nadáciou J and T sme vytypovali 6 rodín, ktoré sa nachádzali v krízovej sociálnej situácii. Sme vďační, že niektoré z nich uspeli v žiadosti o finančnú pomoc v programe pomoci pre rodiny v núdzi.

Ďalšie aktivity PTC Nárúč v Čadci

❖ **Vianočná výstava v ŽSK**

PTC Nárúč Čadca sa prvý krát zúčastnilo vianočnej výstavy pod názvom „Vianoce našimi rukami“, ktorá prebiehala v priestoroch foyer Úradu Žilinského samosprávneho kraja. Výstavu organizovalo ŽSK a uskutočnila sa v období od 3.12.2015 do 7.1.2016. Ďakujeme všetkým, ktorí ju navštívili i tým, ktorí si zakúpili ručne vyrobené

výrobky a tak finančne podporili (nielen) našu organizáciu.

❖ **Spolupráca s OZ Keric**

Tešíme sa aj z novej spolupráce s neziskovou mimovládnu mládežníckou organizáciou Keric v Čadci, ktorá pracuje s deťmi a mládežou, ale i s dospelými z regiónu Kysúc. Ponúkajú rôzne aktivity s medzinárodnou dimenziou, ktoré rozvíjajú osobnosť detí a mladých ľudí. Vďaka tejto organizácii sme začali spolupracovať s dvoma dobrovoľníkmi (Marieke z Holandska, Manon z Francúzska) a jedným dobrovoľníkom (Brian z Ugandy), ktorí sa stretávali s našimi deťmi, pripravovali a realizovali spoločne kreatívne stretnutia, kde predstavili svoju krajinu. Tvorivo spolu pracovali, deti sa rozvíjali v oblasti anglického jazyka a učili sa tolerancii a rešpektu k iným kultúram.

❖ **Oslava 10. výročia poradne Náruč v Čadci**

Rok 2015 bol pre nás veľmi výnimočný aj v tom, že pri príležitosti 10. výročia založenia Poradensko-tréningového centra Náruč v Čadci sme zorganizovali v novembri Deň otvorených dverí a zároveň aj oslavu, ktorej sa zúčastnili naši terajší aj bývalí kolegovia a kolegyne, spolupracovníci, sponzori, dobrovoľníci, študenti, ale aj široká verejnosť.

Súčasťou programu bola video prezentácia činnosti PTC Náruč za 10 rokov, tvorivé workshopy (výroba záložiek, peelingov, maľba na textil), neformálne posedenie a rozhovory pri torte a pečenom čaji.

❖ **Mikuláš pre rodiny PTC Náruč**

Dňa 02. 12. 2015 sme spolu s Mikulášom privítali 34 detí a 30 dospelých hostí- klientov a spolupracovníkov PTC Náruč Čadca. Deti zažili zaujímavé vystúpenie Detského a mládežníckeho divadelného súboru EVA a Internátneho speváckeho zboru R3 pri PaSA Márie Goretti z Čadce, ktorým veľmi pekne ďakujeme. Srdečná vďaka patrí samozrejme aj našim sponzorom a to JUDr. Lucke Ďuricovej, pani Zuzke Plechovej a celému kolektívu Hotelu Tatra Inn v Čadci, ktorí zabezpečili pre deti tento nezabudnuteľný zážitok.

❖ **Dobrovoľnícka a absolventská prax pre študentov/študentky**

Už niekoľko rokov sa snažíme prostredníctvom uvedených aktivačných nástrojov ÚPSVaR CA zamestnať osoby, ktoré sú nezamestnané či iným spôsobom znevýhodnené. V roku 2015 sme takto sprostredkovali prácu 8 osobám. Možnosť praxe bola poskytnutá 2 študentkám VŠ.

Rok 2015 v PTC Náruč očami Jarky Majákovej, vedúcej poradne v Čadci

Ohliadnutie sa za minulým rokom 2015 mi pripomenulo jeden silný zážitok - oslavu 10. výročia založenia našej poradne v Čadci. V hlave mi vŕia otázky: Ako sa podarilo prežiť 10 rokov niekomu, kto poskytuje svoje sociálne služby bezplatne a v deravom sociálnom systéme? V dnešnej dobe zameranej na profit, konzum a všetko možné, len nie zásadné riešenia problémov ľudí žijúcich v

ohrození? A prežije 10 rokov? Je to vôbec možné?

Ja mám to šťastie, že som to zažila a trúfam si odpovedať: Je to možné/ tout est possible! A prečo sa to podarilo? Podľa mňa preto, že tu pracujú výnimočné osoby, ktoré majú chuť pracovať zmysluplne, adresne pre potreby dospelých aj detí v komunite, ktoré svoju prácu rady vylepšujú, sú kreatívne, ktoré neúspech posilní a nevzdávajú to. Majú svoju prácu rady a práca ich baví. A k týmto ľuďom sa pridá aj „nebeský manažment“! Taká pekná tímová práca! Ďakujem za ňu! Dáva mi silu pokračovať a nevzdať to. Ak čítate tieto riadky a máte chuť nahliadnuť na našej kuchyne, pozrite si link: https://www.youtube.com/watch?v=5Q4F_HeBhYc

PRÁCA S OHROZENÝMI DEŤMI A RODINAMI

❖ **VÝCHOVNÝ A SOCIÁLNY PROGRAM – V SPOLUPRÁCI S ÚPSVAR ČADCA**

Výchovný skupinový program, sociálny skupinový program a výchovno-rekreačný skupinový program realizovaný pobytovou formou pre 17 maloletých a mladistvých s poruchami správania vo veku 10 -16 rokov, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie. Cieľom programu bolo odstrániť alebo zmierniť problémy v správaní detí, rozvíjať ich sociálne zručnosti, vštepiť im potrebné návyky a zabezpečiť vhodné využitie ich voľného času. Túto cieľovú skupinu detí a mládeže sme opäť uchopili prostredníctvom osvedčenej témy „ Dobrych skutkov“. Dbáme o to, aby sme deti priam „pristihli“ pri úspechu, pomoci druhému, pri prekonávaní samého seba, pri snahe niečo pozitívne tvoriť, byť aktívni počas dňa v tvorivých ale aj pracovných aktivitách. Ukazujeme deťom cez ich vlastné zážitky a prežívanie úplne iný rozmer hodnôt a hlavne im nechávame pocítiť a zažiť si úspech, pochvalu, povzbudenie, pocit dôležitosti a hlavne vedomie, že aj oni vedia byť užitoční. Deti nesúdime za ich prešľapy, nedávame im nálepky, staviame na ich pozitívnych vlastnostiach a schopnostiach, ktoré sú často len v tieni ich negatívnych skutkov. Nečudo, že sa samé deti s týchto tieňov bez pomoci nedostanú.

V práci s problémovými deťmi a mládežou máme niekoľkoročné bohaté skúsenosti a náš lektorský tím stavia na silnom mužskom potenciáli, čo výrazne prispieva k dosahovaniu pozitívnych výsledkov.

Je pre nás vždy radosť pracovať s deťmi, ktoré si doma nezažívajú to, čo by si každé dieťa zaslúžilo, aj keď je to často krát výzva, lebo žiaľ sú deti, ktorých výchova a prostredie poznačilo natoľko, že len ťažko sa ich rany niekedy zahoja.

16 dňový program bol realizovaný v dvoch termínoch pre tú istú skupinu detí.

Termín: 01.júl – 11. júl 2015

Lokalita: Penzión Jarabina, Jasenská dolina

Termín: 15. – 19. september 2015

Lokalita: Penzión Jarabina, Jasenská dolina

Počet detí: 17

Z PROJEKTOV NÁRUČE V ROKU 2015

❖ „Podporné programy pre rodiny v kríze ako efektívny nástroj ochrany detí pred násilím“ (júl 2013 – jún 2015).

Išlo o pilotný projekt Detského krízového centra (DKC) Náruč, ktorý bol zameraný na rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb určených dieťaťu ohrozenému sy. CAN a rodine v kríze. Cieľom projektu bolo prostredníctvom podporných sociálnych služieb zefektívniť ochranu detí ohrozených násilím v rodine, posilniť vyhľadávaciu činnosť a pracovať s rodinami v kríze, aby sa predišlo ich rozpadu a umiestneniu dieťaťa v ústavnej výchove. Obzvlášť si ceníme výrazné zvýšenie percentuálneho podielu detí, ktoré sa mohli vrátiť do svojich pôvodných rodín (88 % detí umiestnených v DKC Náruč) a implementáciu prípadových konferencií ako progresívneho nástroja sociálnej práce s ohrozenými rodinami. Tieto výsledky sa nám podarilo dosiahnuť prostredníctvom rozšírenia odborného tímu, ktorý sa tak mohol vo väčšej miere venovať vyhľadávacej činnosti, odbornému poradenstvu pre dieťa a rodinu a terénnej sociálnej práci.

Projekt sme realizovali vďaka podpore Finančného mechanizmu EHP, ktorého hlavnými donormi sú Nórsko, Island a Lichtenštajnsko.

❖ „Náruč pre rodiny ohrozené domácim násilím“ (PTC Náruč, Čadca)

Projekt bol zameraný na posilnenie udržateľnosti špecializovaného poradenstva a podporných programov pre obeť domáceho násillia v Poradensko-tréningovom centre Náruč v Čadci. Jeho cieľovou skupinou boli týrané ženy, deti a rodiny ohrozené domácim násilím. Projekt nám umožnil pokračovať v poskytovaní špecializovaného poradenstva pre obeť domáceho násillia, pokryť značnú časť prevádzkových nákladov na činnosť poradne, zrealizovať početné preventívne programy pre deti z materských, základných a stredných škôl, doplniť si odbornú literatúru v našej knižnici, zabezpečiť arteterapeutické stretnutia, kluby žien či detské skupinky. *Projekt finančne podporila Nadácia J&T*

❖ „Bližšie k deťom“ (Máj 2014 – September 2015)

Projekt Bližšie k deťom sme realizovali od mája 2014 do septembra 2015. Jeho cieľom bolo posilniť preventívne programy Náruče a v zvýšenej miere využiť možnosti internetu a sociálnych sietí na pomoc deťom ohrozeným týraním, zneužívaním a zanedbávaním. V rámci projektu sme preformátovovali web stránku organizácie tak, aby bola priateľská deťom aj ďalším návštevníkom a aby sa na nej potenciálni klienti ľahko orientovali. Zrealizovali sme tiež 42 preventívnych seminárov na žilinských základných školách. Súčasťou projektu bol prieskum zameraný na výskyt násillia v živote detí. Prieskum sme realizovali v spolupráci so školami zúčastnenými na preventívnych

aktivitách, pričom sa ho zúčastnilo 602 žiakov 4. – 7. ročníkov.

Projekt bol zrealizovaný vďaka podpore Islandu, Lichtenštajnska a Nórska v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska a SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien.

❖ „Pokračovanie v skvalitňovaní a rozširovaní odborných služieb OZ Náruč“ (marec- jún 2015)

Cieľom projektu bolo doplnenie materiálo-technického vybavenia našich poradní a Detského krízového centra Náruč. Súčasťou projektu bolo dovybavenie priestorov určených na prácu s deťmi s terapeutickým materiálom a vytvorenie keramickej dielne. Časť finančných prostriedkov plynúcich z projektu slúžila tiež na dofinancovanie denného letného tábora pre klientelu nášho poradenského centra v Čadci. *Projekt bol podporený Nadačným fondom Kia Motors Slovakia prostredníctvom Nadácie Pontis*

❖ Spoločné ciele

Od septembra 2015 do apríla 2017 sa podieľame na realizácii projektu *Spoločné ciele*. Hlavným realizátorom projektu je Centrum Nádej – Pomoc ohrozeným deťom, ďalšími partnermi sú Maják nádeje n.o., Občianske združenie Žena v tiesni a Krízové centrum Repuls. Cieľom projektu je zníženie rodovo podmieneného násillia prostredníctvom poskytovania špecializovaných poradenských služieb.

Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

❖ 27.07.2015 - 31.07.2015 - Denný tábor pre deti z Náruče

V období letných prázdnin sme pre 12 pobytových klientov DKC Náruč zorganizovali denný letný tábor, ktorý organizačne zabezpečovali tety psychologičky, sociálne pracovníčky a vedúca výchovy. V priebehu týždňa sme pre deti naplánovali rôzne voľnočasové aktivity ako tvorivé dielne, športové a hrové aktivity, súťaže, lukostreľbu, návštevu zábavného centra Kongo. Vyvrcholením týždňa bol celodenný výlet na Oravský hrad, ktorého sa zúčastnila aj klientka z bytíka so svojimi 2 malými deťmi.

VZDELÁVACIE A OSVETOVÉ AKTIVITY

❖ Školenie pre psychologov a špeciálnych pedagógov z detských domovov Žilinského kraja v téme "Syndróm CAN, psychologická diagnostika a práca s dieťaťom"

Vzdelávanie sa konalo na pôde Detského krízového centra Náruč pod vedením psychologičky Mgr. Švecovej. Zúčastnilo sa ho 12 pracovníkov detských domovov. Obsahovo bolo školenie zamerané na identifikáciu syndrómu CAN u detí na základe pozorovaných prejavov ich správania, ako aj na možnosti psychologickéj diagnostiky. Rovnako sme sa venovali následnej intervencii čo sa týka sociálno-právnej ochrany dieťaťa a tiež psychologickéj a terapeutickéj starostlivosti o dieťa so syndrómom CAN.

- ❖ **Lektorovanie na konferencii OZ Za dôstojný život v Lučenci** v rámci projektu "Prevenčia a zabezpečenie cielenej pomoci obetiam syndrómu CAN v južnom regióne Banskobystrického samosprávneho kraja" - príspevok **"Je toto dieťa ohrozené? Identifikácia detských obetí syn. CAN so zameraním na menej viditeľné formy násillia"** (Mgr. Jana Švecová)
- ❖ **Beseda s odsúdenými vo VTOS Sučany na tému "Podoby násillia na dieťati"** (Mgr. Jana Švecová, Mgr. Róbert Bracínik) - cieľom prednášky, ktorej sa zúčastnilo cca 40 odsúdených bolo priblížiť účastníkom prežívanie dieťaťa, ktoré si doma zažíva násillie zo strany rodičov, priblížiť im potreby takéhoto dieťaťa a pôsobiť preventívne proti násilliu na deťoch zo strany rodičov. Na základe spätných väzieb zo strany pracovníkov zariadenia sa beseda stretla s pozitívnym ohlasom a otvorila u odsúdených viaceré otázky, ktoré následne preberali s vychovávateľmi na skupinách.
- ❖ Aj v roku 2015 realizovali ústredné orgány štátnej správy **vzdelávacie školenia pre pracovníkov odborov sociálnych vecí** zamerané na správne systémové riešenie detí týraných, zneužívaných a zanedbávaných. Vedúca poradne v Čadci, Jarka Majáková, bola jednou z lektoriek tohto vzdelávania.

PROJEKTY, NA KTORÝCH SME PARTICIPOVALI AKO PARTNERI

- ❖ **„Prevenčia a eliminácia násillia na ženách“ (jún 2014 – október 2015)**

Na realizácii tohto projektu sa Náruč ako partner podieľala v spolupráci s Inštitútom pre výskum práce a rodiny (hlavným žiadateľom projektu) a ďalšími MVO pôsobiacimi v oblasti pomoci obetiam domáceho násillia.

Národný projekt, ktorý bol zameraný na priamu podporu špecializovaných sociálnych služieb pre ženy zažívajúce násillie. Prostredníctvom 9 partnerov projektu, podporou ich odborných personálnych kapacít sa špecializované sociálne služby stabilizovali a niektoré i rozšírili. Medzi ne patrí i Náruč. V spolupráci s partnermi projektu sa zriadila aj Národná nonstop bezplatná linka 0800 212 212 pre ženy zažívajúce násillie a špecializované dištančné internetové poradenstvo. Celkovo sa pomohlo u všetkých 9 partnerov projektu viac ako 1 500 ženám zažívajúcim, ohrozeným alebo v minulosti vystaveným rôznym formám násillia.

Projekt sa realizoval vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

- ❖ **“Zapojenie MVO do tvorby národných politík v téme sociálnoprávnej ochrany detí” (máj 2014 – Október 2015)**

Na projekte sme spolupracovali so zadávateľom projektu, Centrom Slniečko, n.o. a ďalšími MVO pôsobiacimi v oblasti ochrany detí pred násillím.

Projekt mal za cieľ poskytnúť zástupcom MVO možnosť zapojiť sa do tvorby politík. Ako partneri projektu sme sa podieľali na tvorbe Doplnkovej správy o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa v SR v rámci Koalície pre deti Slovensko. Ako účastníci expertnej skupiny sme participovali (a participujeme) tiež na novele Zákona č. 305 o sociálnoprávnej ochrane detí. Spolupracovali sme aj s ďalšími partnermi na úrovni neformálnych platforiem odborníkov pracujúcich v oblasti ochrany detí.

Náruč projekt umožnil pokračovať v zvýšenej miere v jej advokačnom úsilí zameranom na zlepšenie systému ochrany detí pred násillím.

Projekt sa realizoval vďaka podpore Islandu, Lichtenštajnska a Nórska v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska a SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien.

DOBROVOLNÍCTVO

V roku 2015 s nami spolupracovalo celkom 28 dobrovoľníkov – 7 v našom krízovom centre a 21 v Poradenskom centre Náruč v Čadci. V krízovom centre sa realizovali v programoch "Veľký kamarát" a "Škôlka", v Čadci hlavne na dennom letnom tábore, pri doučovaní detí a v práci s detskou skupinkou. Ďakujem vám☺

FILANTROPIA

Spoločnosť Stredoslovenská energetika, a.s. zorganizovala v decembri Vianočnú zbierku, ktorou sa rozhodla podporiť Detské krízové centrum Náruč na základe predloženého projektu „Vzdelávaco-rekreačný pobyt pre matky s deťmi“. Zamestnanci spoločnosti SSE, a.s., si mohli v rámci akcie zakúpiť a vydražiť rôzne ručne robené predmety svojich kolegov ako aj výrobky detí z detského krízového centra. Okrem finančného výťažku sa spoločnosť SSE, a.s., rozhodla podporiť deti z krízového centra aj nefinančne. V priebehu roka 2016 plánujú potešiť našich detských klientov zakúpením narodeninových a meninových darčkov.

Realizáciu 2 pobytov pre matky s deťmi plánujeme uskutočniť v priebehu roka 2016 (jar a jeseň)

Vďaka prezentácii a predaju novej knihy *Lucie Sipošovej v Kysuckej knižnici v Čadci, s podporou primátora Mesto Čadca, Milana Guru a poslanca mestského zastupiteľstva, Petra Strapáča*, ktorí pre PTC Náruč zorganizovali zbierku na siedmy ročník denného letného tábora, sa vyzbierali finančné prostriedky, ktoré boli použité na stravu pre deti denného letného počas tábora PTC Náruč v Čadci. Ďakujeme za toto nečakané, ale krásne gesto!

POĎAKOVANIE NA ZÁVER

Ďakujeme partnerom zo štátnej a verejnej správy, prispievateľom, známym aj neznámym darcom 2%, všetkým priaznivcom, priateľom, ktorí účasťou na spoločných podujatiach spestrujú život našim deťom v krízovom centre. Osobitne ďakujeme našim dobrovoľníkom, ktorí bez nároku na odmenu, z pocitu zodpovednosti a pre radosť z pomoci iným venujú našim deťom a rodinám veľkú časť svojho voľného času. Naša vďaka patrí tiež všetkým známym aj neznámym darcom, ktorí na činnosť Náruče venovali 2% zo svojich daní

2015: OPIS NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PRÍJMOV PODĽA ZDROJOV

ZDROJE PRÍJMOV	VÝŠKA PRÍJMU V EUR	PODIEL V %
Dotácie zo štátneho a verejného rozpočtu	247932	57,59
Žilinský samosprávny kraj - DKC Žilinský samosprávny kraj - Poradne Mestský úrad Krásno nad Kysucou	69 377 27915 200	
Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	128 700	
Mesto Žilina Mesto Čadca Obec Raková Obec Oščadnica Obec Horný Vadičov Obec Krásno nad Kysucou Obec Radôstka	8 000 300 100 340 200 200 80	
ÚPSVaR Čadca	11 520	
ZMOK	1000	
Projekty/Granty	132 329	30,74
Ostatné príjmy – tržby z predaja služieb a iné	1 894	0,43
Úroky z účtov v banke	17	0,004
Príjmy od fyzických osôb	11 537	2,68
Príjmy od iných organizácií	300	0,07
Príjmy z 2 %	24 855	5,77
Osobitné príjmy - kapitálové dotácie, reklama	11 595	2,616

2015: OPIS NAJVÝZNAMNEJŠÍCH POLOŽIEK VÝDAVKOV

Materiálne náklady kanc. potreby, stravné, PHM...	27 190
Spotreba energie (voda, el. energie, plyn)	5 468
Služby (poštovné, telefóny, náklady na konkrétne akcie, poplatky banke...)	43 107
Obuv, hračky, potreby pre deti	8 100
Mzdové náklady celkom	312 965
Cestovné detí a klientiek	3 367
Zákonné soc. poistenie, soc. fondy	11 979
Náklady na tábory	16 232
Daň	442
Iné náklady	2 586
Odpisy	7 057
Poskytnuté príspevky	2 525

SÚVAHA

Účet		AKTÍVA	PASÍVA
021	Budovy, haly a stavby	178469	
022	Stroje, prístroje a zariadenia...	34097	
023	Dopravné prostriedky	39736	
028	Drobný dlhodobý majetok	29322	
042	Obstaranie dlhodobého hm. majetku	0	
112	Syntetický účet 112 spolu	501	
211	Syntetický účet 211 spolu	62	
221	Syntetický účet 221 spolu	284787	
261	Peniaze na ceste	0	
311	Odberatelia	0	
314	Poskytnuté prevádzkové preddavky	101	
315	Ostatné pohľadávky	372714	
348	Dotácie územné samosprávy	16439	
381	Náklady budúcich období	460	
385	Príjmy budúcich období	0	
	AKTÍVA SPOLU	956688	
081	Oprávky k budovám, hal., stav.		116539
082	Oprávky k strojom, prís., zar.		34097
083	Oprávky k dopravným prostriedkom		34313
088	Oprávky k drob. DHM		29322
321	Dodávatelia		1748
323	Krátkodobé rezervy		9657
325	Ostatné záväzky		0
326	Nevyfakturované dodávky		0
331	Zamestnanci		0
336	Zúčtovanie so soc. a zdravot. poisťov.		0
341	Daň z príjmov		442
342	Ostatné priame dane		0
346	Zúčtovanie so štátnym rozpočtom		780
379	Ostatné záväzky		0
384	Výnosy budúcich období		670926
411	Základné imanie		178929
428	Nevysporiadaný výsledok z min.rokov		-102789
472	Sociálny fond		2324
	Hospodársky výsledok		-19600
	PASÍVA SPOLU		956688

HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK

Účet		NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotreba materiálu	47187	
502	Spotreba energie	12196	
511	Opravy a udržiavanie	364	
512	Cestovné	2143	
513	Náklady na reprezentáciu	410	
518	Ostatné služby	55333	
521	Mzdové náklady	225219	
524	Zákonné sociálne poistenie	78396	
527	Zákonné sociálne náklady	10559	
538	Ostatné dane a poplatky	473	
542	Ostatné pokuty	0	
546	Dary	990	
547	Osobitné náklady	874	
549	Iné ostatné náklady	2867	
551	Odpisy DNM a DHM	10918	
562	Poskytnuté príspevky PO	0	
563	Poskytnuté príspevky FO	24	
	Náklady celkom	444953	
602	Tržby z predaja služieb		1894
644	Úroky		17
647	Ostatné výnosy		186
649	Iné ostatné výnosy		8001
651	Tržby z predaja DNM a DHM		0
662	Prijaté príspevky od iných organizácií		104988
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb		11537
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane – 2%		29389
667	Prijaté príspevky zo zbierok		0
691	Dotácie na prevádzku		269783
	Výnosy celkom		425795
	Výsledok hospodárenia pred zdanením		-19158
591	Daň z príjmov		442
	Výsledok hospodárenia po zdanení		-19600

ĎAKUJEME VÁM ZA PODPORU A SPOLUPRÁCU V ROKU 2015

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Žilinský samosprávny kraj
ÚPSVaR Žilina
ÚPSVaR Čadca
ÚPSVaR Martin
Mesto Žilina
Mesto Čadca
Obec Stará Bystrica
Mesto Krásno nad Kysucou
Obecný úrad Radôstka
Obecný úrad Raková
Obecný úrad Oščadnica
Okresná prokuratúra Žilina
Okresná prokuratúra Čadca
Združenie miest a obcí Kysúc

THE VELUX FOUNDATIONS
EEA Grants v spolupráci s vládou SR
Nadácia pre deti Slovenska
Nadácia Socia
Nadácia Markíza
Inštitút pre výskum práce a rodiny
Nadácia J&T
Nadačný fond Kia Motors Slovakia
Nadácia ESET
Marsh Slovensko
Nadačný fond Kia Motors Slovakia
Nadácia ESET
Rádio Expres, pani Katarína Tatarová

Sevis, a.s. Žilina
UniCredit Leasing Slovakia, a.s.
UniCreditBank
HoReCup, s.r.o.
KROS, a.s. Žilina
XENEX, s.r.o.
VIX Žilina
ADECCO Group spol. s r.o.
IPA Slovakia, s.r.o.
Transpetrol
Allea, n.o.
Stredoslovenská energetika, a.s.
Koperatíva, a.s. – pobočka Žilina
Group Integra, s.r.o.
TI-Hanil Slovakia, s.r.o.
HANIL E-HWA, s.r.o.
UNIQA poisťovňa, a.s.
Linde Gas, a.s.
DOXX
Reštaurácie Martin
Carmel Auto, s.r.o. Žilina
Klobúčik Hop
OZ Naša Alternatíva
Rotary Club Žilina
Euro Data, a.s.
Mestská krytá plaváreň Žilina
STK MIKO, pán Kobrtek
Firma TI-Hanil, Čadca Podzávoz
Firma Novatech, Čadca
MäsoRaj, s.r.o. Čadca
Salón Jarmila Čadca, p. Jarmila Kullová
Firma SOAR Žilina, p. Jozef Ďuriš

Firma Dom farieb, Čadca
p. Zuzana Plechová, Reštaurácia Tatra Inn Čadca
Mestská plaváreň Čadca / ZZO a.s. Čadca
Dom kultúry Čadca
Kysucká knižnica Čadca
Sudopark Klokočov, p. Radovan Jakuš
ZŠ Trenčín
Azet
Coreta, p. Roman Budke
MäsoRaj, s.r.o. Čadca
Salón Jarmila Čadca, p. Jarmila Kullová
Firma SOAR Žilina, p. Jozef Ďuriš
OZ Hory Kysúc, Čadca

rodina Bendžalová
rodina Kvasnicová
rodina Sandanusová
rodina Pikusová
Erika Kvapilová
Milan Fico
Miroslav Kotula
Ján Košturiak
Martin Páleník
Ján Kapusta
Radovan Krčula
Oľga Leitmanová
p. Ingrid Višňová
p. Milan Gura a p. Eva Gurová
p. Marián Kráľ
p. Marián Kubala
p. Peter Strapáč
p. Ján Olešňan
p. Terézia Mickievičová
p. Marta Sláviková
p. Dáša Gavlasová
p. Jozef Majchrák, firma Varmet, s.r.o.
p. Peter Dubec
p. Polka
p. Surovka
p. Fonšová
p. Eva Moskáľová
p. Lucia Ďuricová